

Branschriktlinjer för lutbehandling av trägolv

Utarbetade av Golvbranschen, GBR

LUT 22

2022-11-14
(Ersätter LUT 03)

GBRs branschriktlinjer beskriver översiktligt utrustning och metoder för traditionell lutbehandling av trägolv respektive fortsatt behandling med såpa eller olja på lutbehandlade fur- och grangolv. Instruktionerna är av generell natur. Branschriktlinjerna är framtagna av berörda leverantörsföretag inom GBR. De är tänkta att användas som riktmärke och underlag vid upphandling, tidsplanering och bedömning av lutbehandling på trägolv.

OBS! Branschriktlinjerna ska alltså inte ersätta leverantörens bruksanvisningar. Rekommendationer från leverantören gäller alltid i första hand. Läs därför noga leverantörens utförandeinstruktioner samt säkerhets- och skyddsföreskrifter före ytbehandling

1 LUTBEHANDLING PÅ FUR OCH GRAN - GRUNDBEHANDLING

1.1 FÖRUTSÄTTNINGAR

Traditionell lutbehandling utförs på homogena fur- och grangolv, samt lamellgolv (var extra försiktig, se nedan). För lutbehandling av lövträ finns särskilda produkter och instruktioner vilka inte redovisas här. Lut består av natrium- och kaliumhydroxid i vattenlösning, vilket är starkt frätande. Lutbehandlade golv ger en djupare och jämnare infärgning vid efterföljande pigmentering.

1.2 SKYDDSUTRUSTNING/SKYDDS-TÄCKNING

Vid applicering av lut ska gummihandskar och skyddsglasögon användas. Vid avjämning av överskottspigment eller kalk ska dammskydd för näsa och mun användas. Skyddstäckning av angränsande ytor är mycket viktig eftersom frätskador kan uppstå på framförallt målade ytor, metall och ytor av lövträ.

1.3 ÖVRIG UTRUSTNING

Applicering av trälut utförs med en speciell lutborste eller pensel av syntet, alternativt en roller. Skaft och handtag av metall ska inte användas då dessa kan skadas av kontakt med lut. Använd alltid blandningskärl av plast.

1.4 ÅTGÅNG OCH FÖRBEREDELSE

Lut sedimenteras om det får stå stilla länge. Se till att all lut kommer ut ur förpackningen och ner i blandningskärl. Håll upp hela mängden lut som ska användas till den aktuella ytan, för att säkerställa ett jämnt resultat. Under arbetets gång: rör om i blandningen med jämna mellanrum så att inte kalk eller pigment sjunker ned till botten av kärlet. Färdig yta total åtgång 6-8 m²/liter.

1.5 METODIK

Det är viktigt att arbeta i hela planklängder. Börja därför längst inne i ett hörn. Applicera lut på ett par plankors bredd, inte för långa sträckor i taget, och arbeta dig bort till det andra hörnet. Vänd sedan och gör motsvarande. Fortsätt på detta sätt ut ur rummet likt en "serpentin" och backa till sist ut ur rummet. Det är viktigt att träluten appliceras vått i vått för att minska risken för eventuella skarvar och ojämnheter.

1.6 AVJÄMNING

Efter 24 timmar avjämns kalk- och/eller pigmentöverskott med skurblock, alternativt med en skurmaskin (150 varv/min) och röd rondell. Avsluta med att dammsuga den lutade ytan och intilliggande ytor noggrant.

Generellt rekommenderas att golvet fuktkvot inte överstiger 12 % innan slutbehandling.

2 SLUTBEHANDLING AV LUTADE FUR- OCH GRANGOLV

Beroende på önskat utseende kan olika slutbehandlingar användas för den lutade ytan. Innan hela ytan behandlas är det viktigt att alltid utföra ett mindre prov, för att säkra att önskat resultat uppnås.

2.1 SÅPA

Såpa är en traditionell ytbehandling som finns ofärgad eller med vitt pigment. I regel krävs 3–4 appliceringar av såpa för att uppnå full mättnad.

2.2 OLJEBEHANDLING

Golvolja ger en sidenmatt yta och finns ofärgad eller med pigment. Ofärgad oljebehandling kan ge träet en bärnstensfärgad nyans, som över tid ljusnar något. Önskas ett mörkare eller ljusare golv, kan pigmenterad golvolja användas som slutbehandling.

2.3 HÅRDVAXOLJA

Hårdvaxolja finns i flera glansgrader, ofärgad eller med pigment. Önskas mörkare eller ljusare golv, kan pigmenterad hårdvaxolja användas som slutbehandling.

2.4 ÖVRIGT

Lack på lut rekommenderas inte. För närmare information kring alternativa behandlingsmetoder, kontakta aktuell leverantör.